

באו מים עד ריצ'רץ' החנות על מארת האופנה

לפני שנים אחדות השתתפתי בכינוס בינלאומי. זה היה היום השני או השלישי וכבר נוצרו קשרי ידידות בין המרצים. עמדתי בתור ליד המזנון ומבטי פגש באחת המשתתפות. היא הבזיקה אליי חיוך ואמרה בקול מהוסה "zip up". לא הבנתי את כוונתה. היא חייכה שוב, הפעם חיוך שינני, לא הכי נעים, וחזרה לאט ובהדגשה: "zip... up". הבטתי בה חסר-ישע. מבטה, מבט של גננת מול ילד מופרע, ירד והתמקד בחלציי. כך התוודעתי אל הגרסה האנגלית לסיט המצוי של כל גבר: "החנות שלך פתוחה".

מצטער על הפתיחה הכמעט-אקסהיביציוניסטית. אבל כשהאופנה, אחת ההרסניות בהמצאות התרבות, שולחת יד גם לשם, זו הטרדה מינית לכל דבר, והיא לא פחות חמורה מיציאה לרחוב עם מכנסיים לא רכוסים. הגיע הזמן להתייחס אליה.

הלכתי לקנות מכנסיים. "זה הליין החדש", אמר המוכר בחנות הבגדים "זה", הצביע על שורת קולבים רחוקה, "הליין של שנה שעברה". הפרש המחירים היה יותר מכפליים. שאלתי מיד על ליינים ישנים יותר. מבט עגום עד מאיים היה התשובה. פניתי לחדר ההלבשה עם כמה דוגמאות מהליין ה"ישן" ומיד הבחנתי בחסרון הריצ'רץ'. במקומו היו שלושה כפתורים. כנ"ל בליין החדש. קראתי למוכר והתעניינתי מי בדיוק מת. "היום כבר לא הולכים עם ריצ'רץ'", הבהיר.

צחקתי ופניתי לחנות ממול, ומשם, כבר בלי לצחוק, לחנות הבאה וכך הלאה על פני כל העיר. זה היה אפילו קצת מפחיד לראות איך פריט לבוש תמים עבר פתאום הכחדה המונית. זהו אחד הסממנים ההרסניים ביותר של תרבות הזבל: לא רק ה"אין" אלא גם ה"אאוט", כלומר לא רק מה יקנו אנשים ללא צורך, אלא גם אילו דברים מועילים ייזרקו לאשפה סתם כך, רק כי "היום לא הולכים עם ריצ'רץ'".

מי הם אלה ש"לא הולכים"? לא חשוב. הקובע הוא צורת הרבים. "הם" מתענים בבגדי מותג נטולי כיסים וצווארונים, מחממים מדי או מקררים מדי, רק כי איזה קוקסינל פריזאי החליט ש"ככה הולכים השנה". "הם" יושבים בבית-קפה שהכיסאות בו הם עיניו ליושב עליהם, כי נוצרו בידי מעצב-פנים מיוח"צן ש"כולם קונים" את פסולת מוחו. "הם" מגלחים מדי בוקר את שער ראשם הדליל ממילא, כי גלוחי-ראש השתלטו על המספרות. "הם" מסתובבים בחמסין בנעליים וגרביים, כי "היום לא הולכים בסנדלים". "הם" לא מעזים לשאול למה אין מגב שמשה פנימי במכונית עליה שילמו הון עתק, פשוט כי "לא עושים מגבים פנימיים". אלה, אם כן, ה"הולכים" המיתולוגיים: קונים, לובשים, מדברים, חושבים, ובעיקר – מצייתים כאיש אחד – סליחה: כאישה אחת – לצו העדר.

אבל הריצ'רץ'??? מי, מחוץ לשעות הפתיחה, יטרח ויזיז את שובל קדמת מכנסיך כדי לוודא את מנגנון הסגירה שלהם? איזה משגיח כשרות-חנויות יגיח מתוך האסלה לבדיקת-פתע בעודך פותח בבהילות שלושה כפתורים (ארבעה ב"ליין" החדש) בזה אחר זה, ואחר-כך רוכס אותם בצייתנות בסדר ההפוך? ומה תעשה בפעם הבאה כשתיתפס עם חנות פתוחה? כמה זמן תבקש להיבלע באדמה בעודך רוכס כפתור אחר כפתור, כי חסל סדר zip up תגיד, יש לך שלט "נגרר" על הגב המחייב אותך לעשות מה שכולם עושים, אפילו במקום בו, **באין רואים**, אתה

שלם עם צו מצפונך העדרי? אפשר, לכשתיקרא בבוא יומך לפני בית-דין של מעלה, תוכל לומר בלבב שלם: לא רק קידשתי שם שמים ברבים בבזבוז כספי, הזעתי וקפאתי, סבלתי עניבות חונקות ונעליים לוחצות; אלא אף התייסרתי באין רואה לקיים מצווה **לשמה**, בד' אמותיי ובטפח שמאחרי הטפחיים, אפילו שם שמתי כפתורים נסתרים, כמו הציצית שמתחת לבגד להזכירני את מצוות התורה וְלֹא תִתּוּרֵי אֶתְּנִי לְבִכְכֶּם וְאֶתְּנִי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אִתָּם זָנִים אֶתְּנִיָּהֶם; גם במקום ההוא הודיתי לנותן-הטון "על חותמך שנתת בבשרנו", לקיים מה שנאמר "דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין-וחשבון": לפני מלך מלכי הדחלילים ורסאצ'ה.

ואת, פמיניסטית משוחררת, לשיוויון זה ייחלתן את וחברותייך, שיוויון עם מגלח-שער-החזה הלובוטומי הזה, שעוד רגע ימעד לצדך ממרום עקבי הנעליים שסאדיסט אלמוני מאלצך לדדות עליהם על פי הליין דהשתא, או אף יחלוק אתך חזיות לכשיעלה הרצון בפני הממונה על מסלול העיכוסים בבית אוברזון?

נובמת, בסך-הכל עוד עשרים שניות לרכיסת שלושה כפתורים. על מה המהומה? הנה על מה: על סולם הערכים המעוות; על ה"מה יגידו" המסרס והמטמטם, ועל מדרון הראוותנות המוביל היישר עד הנה:

<http://www.haaretz.co.il/hasite/spages/1001838.html?more=1>

אתם מסוגלים בכלל לשער בנפשכם איזה אושר נשגב זה "סדינים בצפיפות של 200 סיבים"? הניחו אפילו מאה סדינים כאלה זה על זה ומר אולמרט ירגיש בעדשה בודדת שתניחו תחתיהם. אמנם על סדין, כך שמעתי, נהוג להירדם, מה שאומר לא ממש להיות מודע לצפיפות סיביו, אבל כמו בנוגע לכפתורי החנות, האושר הוא **בידיעה**: גם כשאיננו רואים ואיננו מרגישים, איננו רואים ואיננו מרגישים את הדבר **הנכון**.

מהאטמה גאנדי עשה את אזור חלציו לדגל במאבק נגד העושק הבריטי. לא אתיימר להשתוות לו. החופש שלקחתי מלבוש בחודשי הקיץ מוגבל אל בין כתלי ביתי. אבל החנות, בי נשבעתי, רשות היחיד היא וכך תהיה גם להבא. הננו אחרִיך, מהאטמג'י, במאבק שטרם הסתיים לעצמאות. ועל דגלנו, מתריס בפני חשרת הטמטום העדרי, יתנוסס בגאון הריצ'רץ'.